VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 23 SEPTEMBER 2021

Onderwerp: Sessieverzoek GroenLinks over de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG), RV Ontwerpjaarverslag 2020 en Ontwerpmeerjarenbegroting 2022-2025 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (2021.0001657)

Voorzitter: dhr. T.M. Blom

De leden: mw. M.E. Ballieux-Hamel, dhr. M.L. Beusenberg, dhr. E. Hagemeijer, dhr. H.G.J. Heimerikx, mw. R.F. Hussain, dhr. H.C.M. Koning, mw. B.C. van Straten-Van Diepenbeek, dhr. E. Vermeulen, dhr. J.P.H. de Vries

Griffier: mw. E.H.M. Ouwehand-Brussel

Portefeuillehouders: dhr. J.N.J. Nobel, mw. M.H.F. Schuurmans-Wijdeven

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Goedenavond, we bespreken vanavond het sessieverzoek en het raadsverslag van de Omgevingsdienst Noord-Holland. GroenLinks is de aanvrager van deze sessie en we geven mevrouw Ballieux de kans om dit toe te lichten. Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Dit is een sessie die eigenlijk al heel lang geleden is aangevraagd, die ook is uitgesteld en dat heeft alles te maken met de coronacrisis. Als mensen mij straks vragen waar ik was toen de coronacrisis uitbrak: we zaten met een aantal mensen in een busje, volgens mij was de voorzitter daar ook bij, onderweg naar de Omgevingsdienst. Toen we terugkwamen, begon de coronacrisis en daarmee een heel bijzondere tijd in ons leven. Ik wil om te beginnen de Omgevingsdienst na die 1,5 jaar alsnog heel hartelijk danken voor de hartelijke ontvangst die wij daar hebben gehad, ze hebben ons daar heel veel informatie gegeven. Ik vond het ook heel erg leuk en indrukwekkend om daar eens te zijn en waarom? Omdat het een organisatie is die belangrijk werk voor ons doet, maar die wel heel ver van ons afstaat. Dat was voor ons ook de reden om deze sessie aan te vragen. We geven ongeveer € 8 miljoen per jaar aan de Omgevingsdienst uit en die doet heel belangrijk werk voor ons, variërend van zeer zorgwekkende stoffen, tot ondermijning, bouwvergunningen en allerlei milieuhandhaving. Als ik eerlijk ben, vind ik dat wij daar als raad te weinig grip op hebben. Ik wil vandaag twee dingen met jullie bespreken in de opmaat naar misschien twee moties, het is ook even aan de collega's of jullie dat ook nuttig vinden. Het eerste verhaal gaat over grip op de Omgevingsdienst. Wij hebben als volksvertegenwoordigers natuurlijk een kaderstellende en controlerende rol en we zijn ook volksvertegenwoordigers. De vraag is of wij voldoende grip op de Omgevingsdienst hebben of dat we daar toch nog dingen aan moeten doen. Het tweede puntje van mijn kapstok gaat over het systeemtoezicht op Schiphol, daar zijn wij sinds 2014 het bevoegd gezag, en mijn vraag is of het nodig is dat we daar eens een evaluatie over laten doen, zodat we meer grip hebben op de luchthaven of dat we wellicht iets anders moeten gaan doen. Dat is gewoon echt een open vraag die ik in het midden van dit overleg neerleg. Om te beginnen met grip op de Omgevingsdienst. Ik moest bij de voorbereiding aan twee dingen denken. Het eerste is dat wij met de Rekenkamer een traject over de Veiligheidsregio Kennemerland hebben gelopen. Dat is ook een verbonden partij en daar heb ik persoonlijk wel een aantal dingen en met name een stukje

bewustwording vandaan gehaald. Het is een verbonden partij, we geven daar geld aan uit, er wordt belangrijk werk gedaan en hebben we daar grip op? Het antwoord is eigenlijk dat we dat wat mij betreft op de VRK onvoldoende hebben en datzelfde geldt ook voor de Omgevingsdienst. Een klein voorbeeld. De jaarstukken zijn heel erg financieel ingestoken en dat is prima, er staat ook best wel wat informatie in, maar ik zou bijvoorbeeld best willen weten hoe het eigenlijk met de PFAS op Schiphol is gegaan, ik noem maar iets, of hoe het gaat met het stikstofvraagstuk in onze gemeente. Ik zie daar eigenlijk heel weinig van, dat is geen verwijt aan de Omgevingsdienst, maar ik denk dat dit komt omdat wij daar ook niet om vragen. Dan controleren. We hebben bijvoorbeeld als raad bij onze eigen P&C-producten gezegd dat we veel nadrukkelijker moeten kijken naar de maatschappelijke doelstellingen die we willen bereiken, de methode Duisenberg, daar is nu de tweede tranche mensen begonnen. We hebben misschien ambities, die stellen we niet zo richting de Omgevingsdienst, in ieder geval niet dat ik me daar heel erg bewust van ben en u wellicht ook niet, maar controleren we daar nou op, hoe kunnen we dat nou zien? Ik kan in de jaarstukken in ieder geval niet goed naar voren halen of we dat goed doen. Dan komen we bij het derde punt. Wij hebben ook een volksvertegenwoordigende rol. Ik denk dat we allemaal de geschiedenis van de biomassacentrale kennen. Wij geven kaders mee aan de Omgevingsdienst, dan komt er een aanvraag binnen en ineens blijkt dat daar een biomassacentrale is. Dan ontstaat er reuring in de samenleving en ook in deze raadzaal. Mijn vraag is eigenlijk hoe we die kloof kunnen dichten, dat is denk ik een hele universele vraag. We hebben uitvoeringsorganisaties, hoe kunnen we nou zorgen dat die kloof gedicht wordt? Je wilt ook geen willekeur, je wilt geen telefoontje van de Omgevingsdienst krijgen die zegt 'er komt nu iets aan', dat kan ook niet. Dat is een soort kip-eidiscussie, hoe houden we grip op de zaken die politiek gevoelig zijn, dat ze ons niet eerst overkomen en we achteraf zeggen: goh, als we dat van tevoren hadden geweten, hadden we dat niet gewild. Ik zie een interruptie voorzitter.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg met een interruptie.

De heer BEUSENBERG: Ja dank u voorzitter. Ik wil mevrouw Ballieux toch even vragen hoe GroenLinks het geval dat zich heeft afgespeeld met de Omgevingsdienst, maar ook met de GGD over het Tata Steel gebeuren, met die vervuiling, ziet. Ik zit daar eigenlijk mee, wij hebben een Omgevingsdienst, maar als die verkeerd wordt geïnformeerd, gooien we die € 8 miljoen op jaarbasis weg. Bent u dat met me eens?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ik ben eigenlijk heel blij met wat mijnheer Beusenberg vraagt want dat is een heel mooi bruggetje naar het tweede punt dat ik in wil brengen en dat gaat eigenlijk over het systeemtoezicht op Schiphol. Systeemtoezicht betekent dat het bedrijf zelf toezicht houdt, die doet eigenlijk gewoon wat de Omgevingsdienst voor andere bedrijven doet en dan komt er eigenlijk een audit, er wordt gecontroleerd hoe dat is gedaan en of het allemaal klopt, in feite een soort boekencontrole. Wij blijken daar sinds 2014 het bevoegd gezag voor te zijn, dat was voorheen de provincie en nu zijn wij dat als gemeente. Ik weet niet of wij ons allemaal bewust zijn van deze toch best hele grote taak, ik denk het eigenlijk niet. Dan kom ik eigenlijk bij de vraag van mijnheer Beusenberg. De Randstedelijke Rekenkamer heeft een onderzoek gedaan naar de Omgevingsdienst in relatie tot Tata Steel en dat is geen heel positief rapport. Dat hoeven we hier niet helemaal uit te diepen, maar iemand die de krant leest of naar het journaal kijkt, ziet dat daar het een en ander aan de hand is.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, u krijgt een interruptie van mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, dank u wel. Ik hoorde u allemaal zaken noemen en die brengt u vervolgens in verband met de Omgevingsdienst, maar als wij niets aan de Omgevingsdienst zouden uitbesteden dan zou dat betekenen dat wij die gespecialiseerde kennis zelf in huis moeten hebben en dat wij datzelfde werk zelf moeten uitvoeren. Welk voordeel verwacht u dan van het zelf uitvoeren ten opzichte van de Omgevingsdienst, is dat niet gewoon hetzelfde, maar dan op een andere plek?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ik denk dat mijn collega mij helemaal niet heeft begrepen. Volgens heb ik er op geen enkel manier op gehint dat de gemeente deze taak zelf gaat uitvoeren en dat hoeft ook helemaal niet, we hebben een Omgevingsdienst die gewoon goed werk doet. In het geval van Schiphol is het zo dat daar systeemtoezicht is, dat is een beetje een bijzondere manier van toezichthouden en volgens mij is dat ook het enige bedrijf in Nederland waar dat zo gaat. De vraag is of we niet eens moeten kijken of we dat niet moeten evalueren en een van de redenen waarom ik wel een beetje ongerust ben, ik zal het zo noemen, is dat uit het ondermijningsrapport, dat is uitgekomen en daarom heb ik ook gevraagd of dit bij de stukken kon, blijkt dat Schiphol geen compleet en actueel overzicht van alle bedrijven op het terrein kan overleggen. Dat lijkt me een voorwaarde voor systeemtoezicht, dat je weet wie je in huis hebt om het zo maar te zeggen. Ik heb geen reden om te zeggen dat het bij Schiphol niet klopt, maar ik denk dat, als je ergens het bevoegd gezag van bent, het goed is dat je je daarvan bewust bent en dat we dat ook evalueren. Mijn vraag is of de collega's het eventueel nuttig zouden vinden als we bijvoorbeeld aan onze eigen Rekenkamercommissie vragen hoe het gaat met het systeemtoezicht op Schiphol. Ik reageer even want ik zie zelf wat er gebeurt voorzitter.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mevrouw Van Straten, VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Nou, een verduidelijkende vraag aan mevrouw Ballieux als dat ook mag voorzitter. Volgens mij is de Omgevingsdienst het bevoegd toezicht voor dat systeemtoezicht. U zegt dat Schiphol zelf niet kan aangeven hoeveel bedrijven er zijn, maar degene die dat systeemtoezicht moet uitvoeren, is toch de Omgevingsdienst?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Het is een goede vraag en die geeft ook aan hoe ingewikkeld het is. De Omgevingsdienst is een uitvoeringsorganisatie net als de brandweer dat is, die doen werk voor ons en de gemeente is het bevoegd gezag met volgens mij mevrouw Schuurmans en mevrouw Sedee als portefeuillehouders die in het Dagelijks Bestuur zitten en wij als gemeenteraad zijn natuurlijk het democratisch apparaat dat daar onder of boven hangt. Dat is eigenlijk een antwoord op de vraag, ik hoop dat dit verduidelijkend is, ook voor de discussie die wij straks moeten voeren.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, mijnheer Heimerikx heeft ook een opmerking.

De heer HEIMERIKX: Ja voorzitter dank u wel, even kort. Er worden nu namen genoemd en ik denk dat we heel correct moeten zijn. Mevrouw Schuurmans is voorzitter van het Dagelijks Bestuur en van het Algemeen Bestuur en de heer Nobel is lid van het Algemeen Bestuur. Als we namen noemen, graag de functie correct.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ik dank de heer Heimerikx voor deze toevoeging. Ik moet eerlijk zeggen dat ik dacht dat het een andere wethouder was, maar ik ben blij dat hier ook een van de echte portefeuillehouders aanwezig is. Dus dank u wel voor deze correctie, zodat het ook allemaal netjes op papier staat. We moeten een actualisatie doen van de afspraken met de Omgevingsdienst, dat is ook een van de redenen waarom ik het mooi zou vinden als we die twee moties zouden maken. De eerste gaat over grip op de Omgevingsdienst in zijn algemeenheid en de andere over een evaluatie van het systeemtoezicht op Schiphol door bijvoorbeeld de Rekenkamercommissie. Ik heb nog één opmerking en dat is toch even een klein kritiekpuntje richting ons college. We stemmen over twee weken over de jaarstukken. De begroting is al vastgesteld en bij die begroting zat een zienswijze die ging over zuinig zijn met geld bij de Omgevingsdienst. Ik begrijp dat we dat in deze tijden moeten doen, maar tegelijkertijd zijn er volgens mij ook nieuwe taken bij gekomen, bijvoorbeeld ondermijning, en mijn vraag is de volgende. Die pot met geld wordt niet groter en wat gaan we minder doen als je meer uitgeeft aan ondermijningstoezicht of zie ik dat verkeerd en is het een andere pot? Het tweede is toch wel een klein puntje van wrevel vanuit mijn fractie, we vinden het vervelend dat wij niet zijn gehoord over de zienswijze want dan hadden we wellicht op dat moment deze vragen willen stellen.

De VOORZITTER: Daar heeft mijnheer Beusenberg een opmerking over.

De heer BEUSENBERG: Ja dank u voorzitter. U hebt het over een pot geld, maar aan de andere kant zegt u: wij willen de Rekenkamer inschakelen over dat Schipholgebeuren. Waar moet dat geld dan vandaan komen?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: De Rekenkamer inventariseert jaarlijks waar die graag onderzoek naar wil doen en komt ook bij ons om te vragen naar onze wensen. Wij kunnen de Rekenkamer vragen om dat bij zijn jaarlijkse onderzoek mee te nemen. Dat lijkt mijn fractie nuttig omdat we ook in het kader van de Omgevingsdienst een actualisatie van de afspraken moeten maken en eigenlijk hadden we dat al moeten doen. Dus dan is het altijd goed dat je ook goed beslagen ten ijs komt.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, een vervolgvraag?

De heer BEUSENBERG: Ja. Dat onderzoek, maar hebt u aanwijzingen dat wat Schiphol produceert niet klopt?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Ik houd niet zo van suspense, het enige wat ik gewoon echt in het rapport zie is dat de onderzoekers hebben opgetekend dat Schiphol geen compleet actueel overzicht van de bedrijven die er gevestigd zijn kan opleveren en dat vind ik bijzonder. Ik heb zelf namens GroenLinks al eens vragen gesteld over PFAS en ik weet dat er daarna van alles is gebeurd. Dat zal ongetwijfeld allemaal helemaal kloppen, maar het punt is wie daar toezicht op houdt of hadden we daar nog iets van moeten weten? Het gaat een beetje langs ons heen terwijl wij wel als gemeentebestuur het bevoegd gezag zijn over dit stuk toezicht op Schiphol. Dat vind ik een grote en belangrijke taak, vandaar dat ik me afvraag of we ons daar niet iets meer in moeten verdiepen dan we nu doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, u hebt uw ongenoegen of in ieder geval uw onrust kenbaar gemaakt in deze sessie en dat is mooi. Ik hoor graag van onze mederaadsleden wat die ervan denken. Ik heb begrepen dat mijnheer De Vries als tweede wil. Dan mevrouw Van Straten, mijnheer Koning en mijnheer Vermeulen. Mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Ja dank u wel voorzitter. Ik kan me voor een heel belangrijk deel wel aansluiten bij de onrust van mevrouw Ballieux. Toen ik de beantwoording over het systeemgerichte toezicht en het convenant las, kreeg ik een beetje kriebels want het begint een beetje te lijken op een slager die zijn eigen vlees keurt, een bedrijf dat zelf de zaak op orde moet houden. Dan kun je een boekenonderzoek doen, maar als het een slechtwillend bedrijf is, wordt er even aan windowdressing gedaan. Dan lijkt alles in orde, dan vertrekken ze weer en kan het bedrijf weer zijn gang gaan. Dat zijn toch dingen waarmee je rekening moet houden. De meeste bedrijven zijn natuurlijk goed bezig, maar op het moment dat je de handhaving bij de klant zelf legt, moet je ontzettend oppassen dat het niet fout gaat. Dus ik denk dat er best wel een behoorlijke opgave ligt om dat goed te tackelen. Dat soort dingen is op meer branches van toepassing, als daar een aangekondigde controle komt, ziet alles er heel netjes uit. Ik vind de vraag over grip op de Omgevingsdienst een terechte vraag.

De VOORZITTER: Mijnheer De Vries, u krijgt een interruptie van mijnheer Beusenberg die ik hierbij waarschuw dat zijn tijd al bijna om is.

De heer BEUSENBERG: Het is een belangrijk punt voorzitter en daarom verspil ik mijn tijd dan daar maar aan. Ik proef ook bij mijnheer De Vries dat er een bepaalde argwaan is dat er op Schiphol daadwerkelijk iets aan de hand is. Klopt dat? Als dat zo is, vind ik dat de raad als de wiedeweerga een of ander onderzoek moet instellen om dat duidelijk te krijgen, daar zou ik dan voorstander van zijn.

De VOORZITTER: Mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Nou mijnheer Beusenberg, het is in ieder geval een heel groot complex waar heel veel bedrijven zitten. Bij mijn weten is er een aantal maanden geleden iets grandioos misgegaan, er vond diefstal plaats en ik denk dat daar wel degelijk veel aandacht naar moet uitgaan.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten, VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja dank u wel voorzitter. Toen ik het sessieverzoek las, kon ik gelukkig concluderen dat uitstel in deze gemeente niet tot afstel leidt. Ik moest wel even zoeken naar wat ook alweer de aanleiding was. De VVD heeft ook wel eens zorgen geuit over of het daar wel helemaal goed gaat met die vergunningverlening. De accountant heeft daar ook wel eens onderzoek naar gedaan en toen heeft de accountant ook al aangegeven dat er een verbeterplan was en dat er verbeteringen zijn. Ik begin in ieder geval met antwoord te geven op de drie vragen die GroenLinks aan ons stelt en dan wil ik toch ook het moment grijpen om nog een onderwerp voor het voetlicht te brengen dat de VVD erg belangrijk vindt. Ten eerste de actualisatie van de uitvoeringsovereenkomst. Daar wordt naar gevraagd, willen wij die eigenlijk verder uitstellen tot de invoering van de Omgevingswet? Wat de VVD betreft eigenlijk niet want de invoering van de Omgevingswet is ook met nogal wat onzekerheden omgeven om het zo maar te zeggen. Dan wordt het uitstel wat ons betreft te lang, dus daar kunnen we mee aan de slag. Hebben we voldoende grip op de Omgevingsdienst? Ik heb net opgeschreven: waar wil je dan grip op hebben? Het is een uitvoeringsorganisatie en in principe is onze rol als volksvertegenwoordiger om kaders mee te geven en die moeten zodanig goed en helder zijn dat die uitvoeringsorganisatie daar goed mee uit de voeten kan. Dan zit onze taak er in

wezen op, dan moeten we er af en toe over geïnformeerd worden en dat worden we met een P&C-cyclus. Als dan blijkt dat er iets niet helemaal goed gaat, kunnen we ingrijpen, maar om helemaal in die uitvoering te duiken en alles wat zo'n organisatie doet te controleren, gaat de VVD te ver. Dan zitten we echt op de verkeerde stoel en we hebben daarvoor ook niet de expertise, daar moeten we volgens mij ook eerlijk over zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten, een reactie van mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ja dank u wel voorzitter, ik heb een vraag. Ik begrijp wat u zegt, het punt is alleen dat wij als raad eigenlijk nooit echt kaders stellen. Ik heb in een andere gemeente wel eens gezien dat ze een aantal speerpunten doorgeven en dat de Omgevingsdienst eenmaal per jaar met een verslag over die dingen komt. Zou u dat een voorstel vinden en bent u het met mij eens dat wij eigenlijk nooit over kaders voor de Omgevingsdienst praten?

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja dank u wel voorzitter. Zij voeren heel veel verschillende taken voor ons uit en een van de kaders is bijvoorbeeld vergunningverlening, waar u ook naar verwees, en daar maken wij bestemmingsplannen en dergelijke voor. Daar spreken we wel degelijk over die kaders. Als er kaders zijn waarvan u denkt dat we er nooit over spreken, nodig ik u uit om die bespreekbaar te maken want ik heb het idee dat we die wel bespreken. Als u behoefte hebt om die meer te bespreken dan doet u een volgend sessiebezoek zou ik zeggen.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux in reactie.

Mevrouw BALLIEUX: Ja in de reactie. Voor die € 8 miljoen kan een bepaalde hoeveelheid werk worden gedaan. Daar is bijvoorbeeld ondermijning bijgekomen en dat betekent dat waarschijnlijk iets anders minder gebeurt, dat horen we ongetwijfeld nog van de wethouder. Een klein voorbeeld is de energiebesparing bij bedrijven, die werd in een soort dashboard in de gaten gehouden en dat is klaarblijkelijk gestopt. Ik was me er niet van bewust dat we dat deden en ook niet dat we ermee gingen stoppen. Ik weet niet of dat bij de VVD wel bekend was. Dat zijn het soort kaders en ook bewustwordingsmomenten waarover ik het dan wel zou willen hebben. Ik weet niet of de VVD daar ook zo over denkt.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja dank u wel voorzitter. Ik proef wel een verschil tussen GroenLinks en de VVD met betrekking tot de gedetailleerdheid van de controle op de uitvoering. Ik denk dat we daar wel iets verder uit elkaar zitten, wij houden het graag bij de kaders. Op het moment dat we echt zien dat er iets misgaat, grijpen we in maar wij hebben geen behoefte om op de stoel van de uitvoerder te gaan zitten. Dan had u ook nog een vraag over het systeemtoezicht. Wij hebben daar een uitgebreid antwoord op gekregen en wat ons betreft, ziet dat er heel logisch en goed uit. U vraagt om een eventuele evaluatie. Nou ja daar kunnen we niet op tegen zijn, dus als u daar behoefte aan hebt, wil ik u daar best in tegemoetkomen, maar zo op het eerste gezicht klinkt het wat ons betreft heel logisch. Dan wil ik het graag nog hebben over een onderwerp dat wij als VVD erg belangrijk vinden en dat is ondermijning. Schiphol is een heel mooi bedrijf dat ons toegang biedt tot de hele wereld, maar helaas hebben malafide bedrijven en criminelen dat ook ontdekt. Gelukkig is daar nu verscherpte aandacht voor en onze burgemeester zit daar gelukkig ook bovenop. We hebben daar in 2020 een nota

Ondermijningsbeleid Schiphol voor gekregen en in die nota zag ik dat we daarover jaarlijks verder worden geïnformeerd. Dat jaar is om en wij zijn natuurlijk uitermate nieuwsgierig welke resultaten zijn behaald. Dan aansluitend op de woorden van mevrouw Ballieux met betrekking tot het geld. We weten inmiddels dat het kabinet extra geld voor ondermijning beschikbaar heeft gesteld en de vraag is dan ook of dit deze kant op komt. Dat zou misschien direct de Omgevingsdienst helpen om die ondermijning op Schiphol verder aan te pakken. Dat was het tot nu toe.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van Straten. Dan geef ik nu het woord aan de heer Koning van het CDA.

De heer KONING: Dank u wel voorzitter. Al denk je nog zo veel te weten, toch haak je soms helemaal af. Ik snap het probleem met betrekking tot deze sessie niet en ik heb de sessiemotivatie vijfmaal gelezen. Door het betoog van mevrouw Ballieux is me wel iets duidelijker geworden waar de knelpunten zitten en wat GroenLinks wil, maar laat ik verdergaan. Zo heeft dus toch het geplande werkbezoek plaatsgevonden. Oké, de uitvoeringsovereenkomst kent een looptijd tot en met 2020, maar dat wordt verklaard doordat de huidige met een jaar wordt verlengd in verband met het uitstel van de Omgevingswet. Nou, dat klinkt heel valide. De Jaarrekening 2019 kende een positief resultaat van € 429.000,00 en wij kregen € 43.000,00 terug. De Jaarrekening 2020 kent een positief resultaat van € 195.000,00, waarvan wij ruim € 20.000,00 terugkregen. Er is ook een sluitende ontwerpbegroting en ook het meerjarenperspectief is positief.

De VOORZITTER: Mijnheer Koning, u krijgt een interruptie van mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Ja dank u wel voorzitter. Ik hoorde positieve cijfers over de jaarrekening van de Omgevingsdienst, maar ik vraag me af of het belangrijkste doel van de Omgevingsdienst is om een positief eindresultaat te genereren of te zorgen dat handhaving en toezicht op orde zijn. Bent u dat met me eens?

De VOORZITTER: Mijnheer Koning.

De heer KONING: Dan moet u even mijn hele verhaal afluisteren denk ik, daarin komt het zeker aan de orde. Wij krijgen jaarverslagen, jaarrekeningen en begrotingen ter beoordeling, allemaal zoals het hoort en dat roept bij mij geen vragen op. Zoals bij alle gemeenschappelijke regelingen heb je een Dagelijks Bestuur met een wethouder erin en een Algemeen Bestuur met soms raadsleden erin. Als raad heb je dan geen directe invloed meer, dat moet via deze gremia. We werken immers samen en dan worden de besluiten gezamenlijk genomen. De motivatie voor deze sessie bevat veel vragen zoals of we wel voldoende grip op de Omgevingsdienst hebben en hoe het systeemtoezicht op Schiphol precies is georganiseerd. De brieven van 3 en 21 september jl. zijn zeer duidelijk en roepen bij mij alleen maar begrip op, zo is er frequent opdrachtgeversoverleg en worden risico- en aandachtdossiers bestuurlijk afgestemd. Dan heb ik ten slotte toch nog met heel veel moeite een vraag kunnen vinden. Wij hebben signalen dat er bij de Omgevingsdienst sprake is van onderbezetting bij het personeel, waardoor er te weinig controles worden uitgevoerd en ook de verlening van vergunningen hierdoor niet altijd tijdig plaatsvindt. Daar graag een reactie op. Verder wacht ik alle antwoorden af, mogelijk roepen die nog vragen op. Misschien gaat het kwartje bij mij dan toch nog vallen. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Koning. Dan komt nu mijnheer Vermeulen van Forza! aan de beurt.

De heer VERMEULEN: Dank u wel voorzitter. Grip op de Omgevingsdienst. Daar hebben wij twee leden van het college in het bestuur en ik denk dat we dan wel behoorlijk grip hebben op de Omgevingsdienst. Als we ergens grip op moeten hebben, is het op de kaders die we zelf stellen en die dan vervolgens de Omgevingsdienst voor ons uitvoert. Als wij worden verrast door bijvoorbeeld een biomassacentrale, komt dat waarschijnlijk omdat ons eigen beleid daar ten uitvoer wordt gebracht. Dus dan moeten we niet naar de Omgevingsdienst wijzen, maar in de spiegel kijken, dat wil ik even gezegd hebben. Als ik ga kijken naar alle andere dingen die uitgevoerd worden, zouden we dat zelf doen of aan een ander moeten uitbesteden. Wat ik wel jammer vind, is dat ik soms van inwoners en bedrijven hoor dat wij het werk van de Omgevingsdienst overdoen en dat vind ik wel een zorgelijk punt. Als ik op het erf bij twee dames in Rijsenhout kom, die daar keurig netjes hun verlopen kassen hebben verbouwd, hebben wij die hele vergunningsaanvraag uitbesteed aan de Omgevingsdienst. De Omgevingsdienst loopt dat in een aantal jaar met hen door, ze voldoen aan alle eisen van duurzaamheid en alle andere eisen die aan hen gesteld worden en vervolgens doet onze gemeente het hele werk nog eens over. Dat vind ik het enige zorgelijke want als we dan iets uitbesteden en de Omgevingsdienst iets regelt, laat het daar dan ook bij. Ik ben er helemaal voor dat we af en toe worden geïnformeerd, maar we moeten niet op de stoel van het bestuur gaan zitten.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, u krijgt een interruptie van mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Ik vroeg me af of mijn collega van Forza! zich ervan bewust is dat we op enig moment in het jaar nieuwe kaders kunnen meegeven en dat we dat ook doen. Hebt u het gevoel dat u dat bewust doet? Dat vraag ik niet om te plagen, maar omdat ik zelf het gevoel heb dat het ons eigenlijk een beetje overkomt. Als het allemaal goed gaat, vind ik het allemaal prima maar af en toe even herijken van wat we nou eigenlijk van de Omgevingsdienst vragen en waar prioriteiten liggen want misschien hoeft niet alles even veel aandacht te hebben. Dat lijkt mij een politieke discussie die wij met elkaar moeten voeren.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Dat ben ik met u eens. Ik ben het met u eens dat we af en toe kunnen kijken waar wij aan het college meegeven wat de prioriteiten zouden moeten zijn, maar uiteindelijk is het een organisatie die ons beleid uitvoert en we mogen ons dan niet laten verrassen door de uitkomsten daarvan. Uiteindelijk is het ook een taak van onze gemeente, weliswaar hebben we dat uitbesteed, om te weten welke bedrijven er in onze hele gemeente gevestigd zijn want ondermijning beperkt zich natuurlijk niet tot Schiphol. Ik denk dat we daar de kaders op moeten stellen, wat we belangrijk vinden, maar dat we ook een keer de hand in eigen boezem moeten steken en niet moeten wijzen naar een uitvoerende organisatie.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, een reactie. Ik moet u aangeven dat uw tijd al krap wordt.

Mevrouw BALLIEUX: Heel kort, dat gaat over het systeemtoezicht op Schiphol. Dat betekent ook dat Schiphol natuurlijk zelf zou moeten weten wat voor bedrijven er op het terrein zitten, ik vind dat wel een rode vlag, in goed Nederlands. Ik vraag me eigenlijk af, en dat is misschien ook direct toch nog even een vraag aan de wethouder, wat er met dat signaal uit het ondermijningsrapport is gedaan.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen

De heer VERMEULEN: Ik ben daar ook wel nieuwsgierig naar, maar ik ben vooral nieuwsgierig naar of het de taak van Schiphol is om te weten wie er op Schiphol gevestigd is of dat dit ook een taak van de gemeente is omdat Schiphol uiteindelijk nog steeds onderdeel van de gemeente Haarlemmermeer is, althans dat was het de laatste keer dat ik ernaar keek, ondanks dat ze een status aparte hebben. Dan zou ik inderdaad graag van de wethouder horen of het inderdaad zo is dat Schiphol precies moet weten wie er allemaal op het Schipholterrein gevestigd zijn of dat wij dat moeten weten. Als ik dan kijk hoe ontzettend lang wij erover hebben gedaan om te weten wie er überhaupt in ons eigen onroerend goed gevestigd zijn, kan ik dat Schiphol bijna niet helemaal kwalijk nemen.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Vermeulen. Dan gaan we nu naar de bijdrage van mijnheer Heimerikx van HAP.

De heer HEIMERIKX: Ja voorzitter, dank u wel voor het woord. Ik heb me wat later ingeschakeld qua volgorde omdat ik dan de tijd beter kan gebruiken, geleerd hebbend van de vorige keer. Ik hoorde vanavond met betrekking tot dit stuk en deze discussie dat de taken van de Omgevingsdienst, althans twee daarvan toezicht en handhaving, door elkaar gehaald worden want ik hoorde ook dat in dat systeemgerichte toezicht handhaving plaatsvindt, maar dat vindt niet plaats want, het woord zegt het al, het is toezicht. Dus de handhaving ligt gewoon nog steeds in handen van de Omgevingsdienst. Dat betekent dat het hier en daar nog wel moeilijk is wie verantwoordelijk is voor wat en als je dat goed zou willen doen, maak je even een schemaatje en dan zie je de dingen waar ze liggen. Ik hoorde ook dat we hier kaders moeten stellen, maar volgens mij stellen wij hier de kaders niet. Ik kan me nog herinneren dat de uitvoeringsovereenkomst die in 2017 is gemaakt een nota was en daarin zijn zaken opgenomen over de wijze waarop het is ingericht. De verantwoordelijkheid ligt namelijk bij het college en als dat anders is of zou moeten zijn hoor ik dat wel. Het is natuurlijk wel verstandig van het college om even een rondje te maken zoals we dat in het verleden hebben gedaan, 'wat zijn de punten die u als raad belangrijk vindt?' en dan neemt het college die mee.

De VOORZITTER: Mijnheer Heimerikx, u krijgt een interruptie van mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel voorzitter. Is de heer Heimerikx het wel met ons eens dat wij met betrekking tot vergunningverlening wel zelf de kaders stellen?

De VOORZITTER: Mijnheer Heimerikx.

De heer HEIMERIKX: Volgens mij stellen wij als raad die niet met betrekking tot vergunningverlening van de Omgevingsdienst. Als dat wel zo is, ga ik daarin mee. Ik ben daar niet op tegen, maar met betrekking tot de overeenkomsten die hier liggen, waar we het vanavond over hebben, die overeenkomsten, de uitvoeringsovereenkomsten, zijn onder het mandaat van het college. Daarmee bedoel ik niet de raad buitenspel te zetten, maar het gebeurt vaker dat het college ons dan meeneemt en vraagt wat wij belangrijk vinden opdat het dit kan meenemen in het overleg. Ik ben het er wel mee eens dat de actualisatie jaarlijks gebeurt en dat wij dat niet zien en de vraag is of jaarlijks wordt geactualiseerd. Je mag ervan uitgaan dat is overeengekomen dat men dat ook doet. Van het feit dat dit in het laatste jaar niet is gebeurd, zou je kunnen zeggen dat de scherpte een beetje is verdwenen, maar het is niet zo dat wij die actualisatie gerapporteerd zouden moeten krijgen. Met betrekking tot de capaciteit is de vraag of Schiphol, in dit geval de SNBV, voldoende capaciteit en kwaliteit heeft om dit toezicht uit te voeren. Ik neem aan dat dit zo is en dat de controle daarop door de Omgevingsdienst wordt gedaan. Dan met betrekking tot het verlengen met een jaar en een halfjaar. Mijn fractie is er niet zo blij mee dat het een jaar opschuift en we het nog een jaar verlengen. Je zou in ieder geval een

korte evaluatie en actualisatie voor het komende jaar moeten doen, niet zeggen 'we verlengen het met een jaar' als de actualisatie nog niet is gebeurd. Ik ben het eens met de verlenging van een jaar en een halfjaar, maar wel met een actualisatie en dat is misschien ook een reactie op de woorden van de VVD. Hebben we er grip op? Voor zover wij grip op de Omgevingsdienst hebben, is die grip voldoende want wij zijn niet degenen die aan het stuur zitten. Met andere woorden, dan moet je ook niet willen sturen, dan moet je je plaats kennen. De verantwoordelijkheid van de raad vindt alleen plaats op het moment van de jaarrekening en de begroting en het zou kunnen dat je dit wat meer financieel vindt, maar ik kan me voorstellen dat je de vragen over de Omgevingsdienst juist bij de behandeling van de jaarrekening kunt stellen. Er ligt een zogenaamde uniforme uitvoeringsovereenkomst en die wordt herzien met ingang van 1 juli 2022. Dat is niet zo ver weg van heden en de vraag is wel of het college op schema ligt om dat ook voor 1 juli 2022 gereed te kunnen hebben. Ik heb ook een aantal vragen over de ondermijning, maar die stel ik straks. Terug naar de SNBV met betrekking tot de 450 bedrijven die in de brief worden genoemd. Ik krijg op dit moment een beetje het gevoel dat dit er ongeveer 450 zijn. Het tweede punt gaat over de bedrijven op Schiphol, ik weet niet of het bedrijven op Schiphol zijn of bedrijven die zijn gelieerd aan activiteiten in de keten die op Schiphol begint. Dat is een informatieve vraag die ik zelf wil stellen, het is interessant om te weten hoe dit in elkaar steekt, dat doe ik nu niet, maar te zijner tijd op de juiste plek. Met andere woorden, die 450 bedrijven moeten natuurlijk goed geregistreerd zijn want daarvoor is men verantwoordelijk. Dat waren zo'n beetje de vragen. De laatste twee zijn hele korte vragen. Er was 20% inhuur bij de Omgevingsdienst, ik heb niet kunnen lezen of dat is toegenomen of afgenomen en dat betekent dat de kosten stijgen, maar ik heb ook gelezen dat de kosten gedekt worden door middel van de kosten van een aanvraag van een Omgevingsvergunning en wat dat betreft, ziet het er goed uit. Ik denk dat ik er dan doorheen ben. De vraag is wel of er bij de Omgevingsdienst en Schiphol bv genoeg kwaliteit beschikbaar is om de tekorten waarover de heer Koning het had en die 20% inhuur die misschien nog steeds niet is teruggebracht… Is er in de Nederlandse markt genoeg deskundigheid die juist hier nodig is? Daar zou je je wel zorgen over kunnen maken. Dat was het voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Heimerikx voor uw bijdrage. Dan gaan we naar mevrouw Hussain van de PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. Ja, de grote vraag tijdens de sessie, hebben we grip op de Omgevingsdienst? In plaats van naar de raad, gaat mijn vraag eigenlijk direct naar de portefeuillehouder, ook als lid van het bestuur. We horen graag of hij vindt dat er voldoende grip op de Omgevingsdienst is. Ook de PvdA vindt dat een lastige vraag en ik val dan waarschijnlijk in herhaling, maar er zijn kaders, die hebben wij vastgesteld, en het is dan de vraag of de raad de bestaande kaders voldoende vindt. Heeft de portefeuillehouder dan eigenlijk wel behoefte aan meer kaders, andere kaders, waar wij als raad hem van kunnen voorzien? Ik sluit me dan ook graag aan bij GroenLinks, laten we op de hoogte worden gehouden over bepaalde onderwerpen, zodat we die kaders indien gewenst ook kunnen meegeven, bijvoorbeeld over het systeemtoezicht op Schiphol. Ik hoorde de VVD ook over ondermijning op Schiphol spreken, maar je kunt ook denken aan veiligheid in het algemeen, de geluidsnormen en uitstoot op Schiphol, allemaal belangrijke onderwerpen. Het kan natuurlijk altijd breder, maar zoals ik al aangaf, kunnen we indien nodig daar met elkaar over spreken. Daarom ontvangen wij ook graag een actualisatie van het college, indien mogelijk jaarlijks. Dan kunnen we als raad inderdaad kijken of we voldoende grip hebben en anders ligt er een opdracht bij ons om inderdaad meer kaders te stellen. Ik denk dat ik het hierbij laat voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Hussain. Mijnheer Hagemeijer, bent u zover?

De heer HAGEMEIJER: Natuurlijk. Voorzitter, we weten dat de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied er is, maar het is ons nog een beetje onbekend wat ze nu precies doen en waarvoor ze verantwoordelijk zijn. Soms levert dat verrassingen op en een recent voorbeeld, het is al een keer genoemd, is de biomassacentrale in De Liede. Volgens de regels mocht de Omgevingsdienst hiervoor een vergunning afgeven, maar ja we waren daar totaal door verrast. Ligt dat dan aan ons of aan de Omgevingsdienst? Uiteindelijk werkt de laatste volgens onze spelregels en het zal dus ook wel een klein beetje aan ons gelegen hebben. Een tweede vraag gaat over het systeemtoezicht. In beginsel is systeemtoezicht best een goede manier van controle, goed uitgevoerd borgt het processen en procedures beter dan via de klassieke methode want bij de klassieke methode kijk je vooral naar de output van controles en bij systeemtoezicht kijk je vooral naar de borging van controles en hoe dat gaat en dat is veel beter te auditen. Ieder systeem is te omzeilen, dus het zal nooit 100% betrouwbaar zijn. We kunnen kort zijn over de jaarverantwoording en de kosten. Het ziet er financieel gezond en goed uit en voor ons is het zeker een heel hoog bedrag, maar dan is de vraag of we deze complexe taken zelf kunnen uitvoeren. Ik denk dat we dat niet goedkoper kunnen doen en waarschijnlijk niet eens beter kunnen doen. Hier laat ik het even bij.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Hagemeijer. Mijnheer Heimerikx, uw microfoon staat nog aan. Dan komt nu het melden van de afwezigheid van D66 en EEN Haarlemmermeer. Nu is het woord aan de wethouder.

Wethouder NOBEL: Dank u wel voorzitter. Ik heb geprobeerd driftig mee te schrijven, er stond wat tekst op mijn papiertje en het kan zijn dat ik zo nu en dan wat verward overkom, maar u hoeft de heer Hoes niet te bellen, er is geen verwarde man in de zaal. Ik begin met GroenLinks die natuurlijk ook het initiatief voor deze sessie heeft genomen. Die haalde een aantal zaken aan, onder andere hoe het zit met de OD en wat de taak van de raad is; hoe kunnen we het OD de taken meegeven die wij belangrijk vinden? Een aantal van u memoreerde het al, er zitten twee collegeleden in het bestuur, een in het Algemeen Bestuur en een in het Dagelijks Bestuur. U bepaalt dat voor een heel groot deel zelf in uw eigen beleid en er is al een aantal voorbeelden voorbijgekomen. Het meest in het oog springende was natuurlijk de biomassa-installatie die vergund is. Wij hebben zelf dat beleid gemaakt en zoals de heren Vermeulen en Hagemeijer terecht zeiden, moeten we misschien ook een beetje naar onszelf kijken. Dat klopt, u legt voor een heel groot gedeelte in uw eigen beleid vast waar u wilt dat de OD uiteindelijk een vergunning voor afgeeft en waarvoor niet. Voor een heel groot gedeelte geldt dat ook niet, er zijn ook heel veel wettelijke taken en daar hebben we niets over te zeggen, ook al zouden we dat niet willen, de OD toetst daar gewoon op, daar hebben we geen keuze in. De PvdA vroeg: wat zou het college ervan vinden om meer taken of meer onderwerpen naar zich toe te trekken? Dat kan, maar dat kost ook meer geld en dat is ook een keuze die je dan moet maken. Het kost niet alleen meer geld, maar het is ook de vraag of het efficiënter is om alles buiten de deur te zetten. De heer Vermeulen zei het ook al, ik spreek soms met inwoners die aangeven 'de Omgevingsdienst deed het toch voor ons, waarom doet de gemeente het dan opnieuw?' Ik denk dat dit de taken zijn waarvan je moet kijken of de gemeente ze moet doen omdat we horen dat we dubbel werk doen. Ik ben me ervan bewust dat dit nooit helemaal perfect zal gaan en helaas komen we die voorbeelden meer dan eens tegen, je ziet het ook bij bouwontwikkelingen, dat we dan toch moeten wachten omdat het mailtje van de OD ons niet gehaald heeft of vice versa. Ik wijs ook niet met de vinger naar de OD want dan wijs ik met vier vingers naar de gemeente, dat is niet verstandig, dat gaat over en weer niet altijd goed.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel, u krijgt een interruptie van mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja dank u wel voorzitter. Dat verbaast me want als er een duidelijke taakomschrijving is met wie wat doet, de OD of de gemeente, moet dat op een gegeven moment toch wel perfect of nagenoeg perfect kunnen. Op het moment dat we weten dat het bij de OD in behandeling is, wat is dan überhaupt de aanleiding dat de gemeente daarmee aan de slag gaat? Dat is mij nog niet helemaal duidelijk.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

De heer NOBEL: Ja, het is vaak zo dat we op gegevens van elkaar wachten. Dus de gemeente doet een onderdeel, dan gaat de OD dat toetsen en vervolgens komen wij weer in beeld. We hebben elkaar vaak nodig en daar gaat het niet altijd even goed. Ik denk dat dit niet met systeemtoezicht heeft te maken, maar met het feit dat het gaat om twee organisaties die beide een redelijke omvang hebben en dan gaat er wel eens iets mis.

De VOORZITTER: U krijgt nog een interruptie van mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ja voorzitter dank u wel. Dan ben ik wel heel nieuwsgierig. Dit zijn natuurlijk inwoners die dat bij ons melden, maar dat wordt natuurlijk in eerste instantie bij de gemeente gemeld. Hoe gaan wij er dan mee om als blijkt dat wij het werk van de Omgevingsdienst nog eens dunnetjes overdoen, stoppen we daar dan mee of gaan we daar gewoon mee door?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux op dit onderwerp.

Mevrouw BALLIEUX: Ja, even een kleine vraag ook in aanvulling. Straks hebben we de Omgevingswet en dan is het de bedoeling dat er onder de motorkap voor inwoners niets… We gaan het ook digitaliseren en dan zou je allemaal bij dezelfde bestanden moeten komen. Zijn dit ook leerzaken die worden meegenomen in de ontwikkeling naar de Omgevingswet toe?

De VOORZITTER: Mijnheer de wethouder.

Wethouder NOBEL: Ja, dit zijn zeker zaken die worden meegenomen. Je ziet, en dat is dan ook direct het antwoord op de vraag van mijnheer Vermeulen, dat het wel voorkomt dat… Neem bijvoorbeeld een ontwikkelaar, die wil gewoon snel, snel, snel. Soms ligt iets bij de OD, die heeft daar wettelijk gezien een bepaalde termijn voor en dan klopt die ontwikkelaar bij ons op de deur: is het al geregeld? Ik zou het ook liever gisteren geregeld hebben, maar zo werkt het nu eenmaal niet, daar staat gewoon een termijn voor. Soms is de Omgevingsdienst sneller, maar vaak doen ze het ook keurig binnen de termijn. Dus als er zes weken voor staat, is het ook zes weken en niet vier weken. Ik begrijp wel dat ze sneller willen, dat voel ik zelf ook vaak, maar we hebben nu eenmaal wettelijke termijnen afgesproken.

De VOORZITTER: U krijgt nog een interruptie van mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Dank u wel voorzitter. Het is niet helemaal een antwoord op mijn vraag. Ik bedoel eigenlijk dat de Omgevingsdienst klaar is, die heeft het hele proces doorlopen met de mensen, dat heeft soms misschien wel 1,5 of twee jaar geduurd en die mensen gaan er dan van uit dat ze aan de slag kunnen. Vervolgens begint de gemeente nog een keer, dat zijn de dingen waarvan ik denk dat ze best schrijnend zijn.

De VOORZITTER: Dank u, de wethouder nu.

Wethouder NOBEL: Dat zou niet moeten gebeuren, dus als dat gebeurt, is dat niet goed, we hebben sommige taken niet voor niets bij de Omgevingsdienst neergelegd. Als wij het nog een keer dunnetjes overdoen, lijkt me dat niet zoals het hoort. Als u daarbij specifieke casussen kennis van hebt, vernemen we dat graag want volgens mij zit niemand op dubbel werk te wachten. GroenLinks vroeg nog hoe het zit met dat zuinig zijn zoals u het noemde. Daar zet ik even een heel klein beetje de pet van het bestuurslid in de OD af want daarover heeft de wethouder van Financiën namelijk een brief gestuurd naar elke gemeenschappelijke regeling waarin wij zitten 'we moeten hier ontzettend hard bezuinigen en we vinden het ook niet gek dat u naar uw eigen organisatie kijkt of het misschien ook iets minder kan', zonder te zeggen 'het moet hier of daar', maar generiek: het zou fijn zijn als het bij u misschien ook met iets minder geld kan want we hebben een gigantische bezuinigingsopgave met elkaar. Dus ongeacht welke gemeenschappelijke regeling of instantie op afstand die wij als gemeente hebben, heb ik dat verzoek namens het college neergelegd en dat doen mijn collega's bij gemeenschappelijke regelingen waar de wethouder van Financiën niet zit overigens ook. We hebben met elkaar afgesproken om zo te kijken of we samen de bezuinigingen toch rondkrijgen, maar dat gaat niet van de ene op de andere dag want er zitten meer partijen in zo'n gemeenschappelijke regeling.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux nog één interruptie.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter, een korte vraag. Er spelen twee dingen bij de Omgevingsdienst, ten eerste ziekteverzuim en extra dure inhuur. Als er bezuinigd moet worden terwijl er eigenlijk extra taken zijn en minder maar wel duurdere mensen betekent het dat je moet prioriteren. Heeft het college daar dan grip op, geeft u dan ook kaders aan: daarop mag u beslist niet bezuinigen en daarop wel of komt er een voorstel, hoe werkt dat?

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder NOBEL: Dat is een goede vraag. In eerste instantie ligt dat natuurlijk gewoon bij de directeur van de Omgevingsdienst en dan ga ik ervan uit dat alle andere partijen die in de Omgevingsdienst zitten net zorgvuldig en zuinig met de centjes omspringen als de wethouder van Financiën dat hier doet en dat is niet altijd het geval kan ik u vertellen. Waar Haarlemmermeer soms zegt 'kunt u misschien ook even naar uw eigen organisatie kijken' wordt dat lang niet door elke gemeente gedeeld. Bepaalde gemeenten hebben blijkbaar niet zo'n last van tekorten in het Sociaal Domein zoals wij die wel kennen. We zijn nog niet op het punt gekomen dat de OD zegt 'dat kunnen we wel doen, maar dan zou dat dit betekenen'. We hebben dat nu gewoon neergelegd en dan is eerst de vraag aan de andere partijen in de OD hoe ze daar tegenaan kijken. Generiek hebben we gezegd dat we aan iedere organisatie vragen of ze ook naar de begroting willen kijken, dus ook de OD, daar gaat veel geld naartoe. Dan de vraag over de 400 bedrijven, wie moet dat precies in kaart brengen, hoe doen we dat precies, is het zorgelijk als niet alles in kaart is gebracht? In principe wil je alles in kaart brengen. We krijgen elk kwartaal een update van alle bedrijven op de luchthaven en dat is ook een taak van de gemeente, maar ik zeg er direct bij dat we het nooit 100% in kaart gebracht krijgen. Het is voor een heel groot deel in orde, maar niet helemaal en dat komt ook omdat de bedrijven heel veel wisselen. Het is grotendeels in orde en dat is misschien ook een antwoord op de vraag van de PvdA: voelt het college dat we grip op de situatie hebben? Ja, maar je krijgt het nooit helemaal 100%. Ik denk dat er al veel over het systeemtoezicht is gezegd, Schiphol is volgens mij niet het enige bedrijf waarop systeemtoezicht wordt gehouden, maar dat vraag ik nog even na om er zeker van te zijn. Ik kan een aantal andere grote bedrijven bedenken waar ze dat misschien ook doen, de haven van Rotterdam dat is een andere OD, maar ik kan me zo voorstellen dat ze het daar misschien ook doen.

Ik wacht dat nog even af, maar ik kan het me bijna niet voorstellen. We hebben het al gehad over kaders stellen. De burgemeester spreekt uiteraard nog met de raad over ondermijning. Ik krijg straks nog door in welk kwartaal dat is, maar ik weet dat ze dat aan u heeft toegezegd, dus dat gaat nog gebeuren. De VVD refereerde ook aan het heuglijke nieuws dat het kabinet voornemens is om structureel meer geld uit te trekken voor de rechtstaat en ondermijning. Ik weet niet of wij daar geld voor krijgen, maar in de debatten die ik heb gezien is in ieder geval wel gerefereerd aan beide mainports, dus ik heb goede hoop dat ze ook in Den Haag doorhebben dat de georganiseerde misdaad de luchthaven weet te vinden en dat we dus geld nodig hebben om dat tegen te gaan. Ik heb de vragen van Forza! volgens mij beantwoord. Ik zou hier dan direct de geste willen doen die vanuit de HAP werd gedaan: wat vindt de raad belangrijk. Ik stel u dan maar vanaf hier de vraag: wat vindt u belangrijk? U hebt natuurlijk ontzettend veel vastgelegd in beleid, maar als er zaken zijn waarvan u zegt dat we daar nog eens zorgvuldig naar moeten kijken dan hebben we nu met elkaar het goede gesprek. Dus als u nog iets wilt meegeven, neem ik dat graag mee. Volgens mij is een jaarlijkse actualisatie normaal gesproken niet aan de orde, het is eerder eens in de zoveel jaar dat er een actualisatie wordt gedaan en ik geloof dat de huidige actualisatie voor november of december 2022 gepland staat.

De VOORZITTER: U krijgt nog een interruptie van mijnheer Vermeulen die al redelijk door zijn tijd is.

De heer VERMEULEN: Nee, ik hoorde net dat al onze vragen zijn beantwoord en misschien zijn ze ook wel beantwoord, maar dan heb ik het niet helemaal begrepen en daarom vraag ik het nog een keer. Ligt de verantwoordelijkheid om te weten welke bedrijven er op Schiphol gevestigd zijn bij Schiphol of bij onze gemeente?

De VOORZITTER: Mijnheer de wethouder.

Wethouder NOBEL: Die ligt in principe bij de gemeente, maar ik zal voor u nagaan of er nog onderscheid is tussen bedrijven die zich achter of voor de douane bevinden want ik kan me voorstellen dat daar wellicht een onderscheid tussen is. Als ik dat straks nog binnenkrijg, laat ik het u weten en anders doe ik dat schriftelijk als u dat goed vindt. De gemeente heeft in ieder geval primair die verantwoordelijkheid want zoals u zelf ook al aangaf, ligt Schiphol nog steeds binnen onze gemeentegrenzen.

De VOORZITTER: Mevrouw Hussain heeft ook nog een vraag.

Mevrouw HUSSAIN: Ja voorzitter dank u wel. Ik hoorde de portefeuillehouder zeggen dat er grip op de Omgevingsdienst is en dat is fijn om te weten want dat wil de raad ook, maar tegelijkertijd zei hij ook dat het nooit 100% kan. Dat begrijpen wij ook, maar dan rijst wel de vraag of het college extra kaders van de raad nodig heeft, en dan misschien specifiek op bepaalde onderwerpen zoals systeemtoezicht en ondermijning, om toch die volledige 100% grip te krijgen.

De VOORZITTER: Mijnheer de wethouder.

Wethouder NOBEL: Het is voor mij nu wat voorbarig om daarover te spreken. Ik denk dat het verstandig is dat de burgemeester ingaat op het onderwerp Ondermijning als zij met u spreekt, maar daar kunnen best wel wat zaken omhoogkomen waarvan we zeggen 'dat hebben we nu nog niet of onvoldoende gedaan' of 'dat zouden we met het geld dat nu beschikbaar komt vanuit het rijk structureel kunnen oppakken'. Dus ja, ik denk wel dat er misschien zaken zijn die meer aandacht

verdienen en die ook de aandacht kunnen krijgen omdat daar de middelen voor komen, maar voor nu zie ik dat niet.

De VOORZITTER: Mijnheer Heimerikx op hetzelfde onderwerp?

De heer HEIMERIKX: Nee even over de voorgaande uitspraak van de wethouder. De overeenkomst wordt inderdaad voor vier jaar gesloten, maar per jaar geactualiseerd. Dat schrijft u ook in uw brief. Nee, in de brief van mevrouw Schuurmans waarschijnlijk.

De VOORZITTER: Mijnheer de wethouder.

Wethouder NOBEL: We bedoelen hetzelfde voorzitter. We hebben volgens mij nu niet geactualiseerd vanwege het uitstel van de Omgevingswet, dat is de reden daarvoor.

De VOORZITTER: Mijnheer Heimerikx, uw microfoon staat nog aan.

De heer HEIMERIKX: Als ik niets meer wil zeggen, doe ik die nu uit.

Wethouder NOBEL: Dan staat er volgens mij nog één vraag open en dat is de vraag van het CDA. De heer Koning vroeg: lees ik het goed dat het binnen de OD piept en kraakt? Dat klopt tot op zekere hoogte. We zien ook in de gemeentelijke organisatie en ik denk ook op rijksniveau dat het moeilijk is om heel veel kennis die vroeger aanwezig was vast te houden. Ik hoorde laatst iemand zeggen: zouden we vandaag de dag nog wel in staat zijn om met de kennis bij de overheid de Deltawerken aan te leggen? Dat vond ik een hele mooie vraag omdat je ziet dat heel veel kennis wordt ingehuurd en niet meer vast bij de overheid aanwezig is. Dat geldt eigenlijk ook voor de OD, er is een krappe arbeidsmarkt en de mensen die goed zijn kunnen zichzelf prima verhuren aan de OD, maar ook bijvoorbeeld aan bedrijven om daar in de vergunningverlening te helpen. Het is heel moeilijk om goede mensen te vinden en dat geldt ook voor de OD. Voorzitter, daarmee heb ik volgens mij de meeste vragen beantwoorden en zo niet, doordat ik een beetje slordig heb gekrabbeld, dan hoor ik dat vanzelf wel.

De VOORZITTER: Uit de reactie van de raadsleden maak ik op dat de vragen beantwoord zijn en we gaan door naar de tweede ronde. Ik hoop dat u nog een onderwerp kunt aandragen om met elkaar te bespreken. Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ja, dank u wel voorzitter. Volgende week gaan wij de jaarstukken van de Omgevingsdienst vaststellen en dat is eigenlijk toch wel een natuurlijk moment. Het Dagelijks Bestuur heeft de begroting overigens al vastgesteld en misschien is dit toch het moment om nog even te kijken of we nog iets extra's willen vragen, bijvoorbeeld die evaluatie van het systeemtoezicht. Ik ben best bereid om het voortouw te nemen om een motie te maken, maar als ik nu al hoor dat niemand dat wil, dan ga ik me bezighouden met bijvoorbeeld het schrijven van ons verkiezingsprogram of ga ik iets anders nuttigs doen. De vraag is of jullie denken dat dit nodig is, dan neem ik met plezier het voortouw, behalve als dit nu direct al op niet heel veel interesse stuit.

De VOORZITTER: U krijgt toch een reactie van mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ja voorzitter dank u wel. Ik denk dat, als je bepaalde informatie van het college wilt hebben, je daartoe schriftelijke vragen kunt stellen en ik denk niet dat we een motie

moeten maken. Als u echt iets wilt weten over de onderwerpen die u hebt genoemd zoals PFAS, stikstof en al het andere, dan stelt u die vraag gewoon aan het college en ik weet zeker dat die de antwoorden voor u gaat opdiepen en aanleveren.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Het zal u niet ontgaan zijn dat wij regelmatig vragen stellen over zaken die te maken hebben met bijvoorbeeld milieu, die dan door de Omgevingsdienst worden aangediend waarvoor hartelijk. U kunt overigens veel op de site vinden, als je maar weet waar je moet zoeken want het is best ingewikkeld. Ik stel nu een andere vraag, namelijk: willen wij een motie maken om bijvoorbeeld de Rekenkamer te vragen onderzoek te doen naar systeemtoezicht, of wij daar nog iets extra's van moeten weten. De reden waarom ik dat toch een beetje gewicht geef, is omdat de Randstedelijke Rekenkamer bij Tata Steel toch tot conclusies kwam die niet heel erg prettig zijn. Dus laten we ook open zijn dat dit misschien niet goed zit. Ik zeg niet dat het fout zit, maar het zou ook jammer zijn als we iets laten liggen waarvan achteraf blijkt dat het noodzakelijk is om het wel te doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten in reactie op dit.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja dank u wel voorzitter. Ik kan heel ver met mijnheer Vermeulen meegaan. Als u specifiek iets wilt weten, staat het u vrij om het te vragen. De Rekenkamer is op zich een onafhankelijk orgaan en wij kunnen die geen opdracht geven om iets te onderzoeken, maar we kunnen wel aangeven dat we dat graag willen en dan is het aan hen om daar iets mee te doen. Ze vragen ons ook ieder jaar of we onderwerpen hebben en wat mij betreft kan dat worden meegenomen, maar ik onderstreep wel dat ik die onafhankelijkheid van de Rekenkamer respecteer. U wilt een evaluatie, maar wie gaat dan evalueren, de Rekenkamer en wat moeten ze dan precies evalueren? Het lijkt alsof u een soort antwoord wilt hebben op een onderzoeksvraag en ik vraag me af wat uw vraag dan is.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ik wil heel graag reageren op de woorden van mevrouw Van Straten. Om te beginnen hebben wij elf maanden geleden een door GroenLinks opgestelde motie over een onderzoeksverzoek aan de Rekenkamer aangenomen. Dat ging over de jeugdzorg en de financiële beheersing, dus het klopt niet dat je niets per motie aan de Rekenkamer kunt vragen want we hebben dat al gedaan, de Rekenkamer gaat daar uiteindelijk zelf mee aan de slag en dat is direct een antwoord op uw vraag, de Rekenkamer formuleert zelf de onderzoeksvraag. Ze zijn daarmee in dat andere onderzoek wel bij ons teruggekomen, maar in principe zijn zij onafhankelijk en dat is ook een groot goed. Laten we hun denkkracht, die ik heel groot acht, gebruiken om ons werk beter te doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Hussain.

Mevrouw HUSSAIN: Ja voorzitter dank u wel. Ik begon mijn spreektekst met dat wij inderdaad ook een actualisatie willen en het liefst jaarlijks, maar de portefeuillehouder heeft mij gerustgesteld dat het college voldoende grip op de OD heeft. We worden daar in november 2022 over geïnformeerd en dat lijkt me voor nu voldoende. Ik ga ervan uit dat, als het college kaders nodig heeft, het ons daarvan op de hoogte stelt en ik denk dat de raad dan aan zet is.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Hussain. Mijnheer Koning, CDA.

De heer KONING: Dank u wel voorzitter. Het CDA is nu eenmaal behept met het feit dat wij in principe vanuit vertrouwen handelen en niet overal iets achter zoeken. Ik zie ook helemaal geen vuur met betrekking tot de Omgevingsdienst en ik heb ook de indruk, zeker na de woorden van de wethouder, dat het best goed gaat met de Omgevingsdienst. Ik denk dat wij geen enkele behoefte aan een dergelijke motie hebben.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, daarna mijnheer Beusenberg en daarna mijnheer Heimerikx.

De heer VERMEULEN: Ja voorzitter dank u wel. Mijnheer Koning ziet geen vuur, maar volgens mij ziet hij ook geen rook en ik zie die rook ook niet. Ik hecht heel veel waarde aan de onafhankelijke positie van onze Rekenkamer en wat mevrouw Van Straten ook al zei, we hebben bij hoge uitzondering, voor echt een heel belangrijk onderwerp één keer een uitzondering gemaakt. Ik ben blij dat de Rekenkamer dat welwillend heeft opgepakt, maar ik denk dat we het bij die ene uitzondering moeten laten totdat er weer iets is wat bij ons echt helemaal de spuigaten uitloopt en we de grip volledig kwijt zijn, maar volgens mij is dat niet de Omgevingsdienst.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Vermeulen. Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Ja dank u voorzitter. Ik vind dit toch een beetje een rare redenatie. Verschillende partijen zeggen dat Schiphol eigenlijk zijn eigen vlees keurt, ik heb de ChristenUnie-SGP, GroenLinks en mevrouw Van Straten van de VVD horen praten, maar wat kan het kwaad als de Rekenkamer er eens onafhankelijk naar kijkt. Wat mij betreft, mag die motie er wel komen, we zullen hem zeker steunen.

De VOORZITTER: Nu een reactie van mijnheer Heimerikx.

De heer HEIMERIKX Ja voorzitter dank u wel. Mijn fractie heeft geen behoefte aan de motie en ik sluit me aan bij de woorden van mijnheer Vermeulen. Alles wat je niet weet, waarin je bent geïnteresseerd en wat je nodig hebt om je taak en je werk te kunnen doen, kun je via schriftelijke vragen doen. Ik denk dat dit medium juist in deze situatie goed van toepassing is want als je iets vraagt over grip op de Omgevingsdienst… Dat is een gigantisch takenpakket met vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering. Als je dan vraagt welke producten Haarlemmermeer afneemt, is dat niet het totale aanbod van de Omgevingsdienst want ik heb begrepen dat wij vooral de thema's Milieu, Bouw en Bodem afnemen. Iets vragen, dan lijkt het me meer dat het dan een forensisch onderzoek zou moeten zijn met de opdracht: wat doet en hoe werkt de Omgevingsdienst? Ik denk niet dat je dat nader kunt preciseren en mijn eerste woordkeuze was al dat we daar geen behoefte aan hebben.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Heimerikx. We gaan door naar mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja dank u wel voorzitter. Ik wil nog even reageren op de woorden van mevrouw Ballieux dat we al een keer zo'n motie over de Rekenkamer hebben ingediend. Mijnheer Vermeulen zei het ook, dat was echt op een onderwerp dat van een totaal andere orde en een totaal andere urgentie dan dit was. Ik zie dit ook als een uitzondering, we hebben te maken met een enorme overschrijding in de jeugdzorg waar iedereen gemeentebreed heel erg veel last van heeft. Dat klinkt misschien een beetje raar in deze context, maar waar we een uitdaging hebben, laat ik het zo zeggen. Dit is van een heel andere orde en ik wil best met u meedenken als u behoefte aan die evaluatie hebt,

maar ik denk niet dat we te pas en te onpas een motie moeten trekken om de Rekenkamer ergens toe op te roepen. Laten we eerst op zoek gaan naar wat u precies wilt weten en geëvalueerd wilt hebben en volgens mij kunt u dat dan ook gewoon zelf als GroenLinks aan de Rekenkamer vragen. Volgens mij inventariseert de Rekenkamer dan of daar behoefte aan is en dan komt het volgens mij ook goed zonder dat we dat instrument motie inzetten waarvoor dat niet bedoeld is.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van Straten. Mijnheer Hagemeijer.

De heer HAGEMEIJER: Een motie gaat ons ook een beetje ver, die moet je echt bij hoge uitzondering inzetten. Het staat iedereen vrij om dit tijdens het ophaalrondje aan te kaarten en dan is het aan de Rekenkamer om te kijken of dit interessant en belangrijk genoeg is om daar verder onderzoek naar te doen.

De VOORZITTER: Ik denk dat we richting een afronding gaan. Mevrouw Ballieux, het laatste woord.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Dat is het leuke van een sessieaanvraag, dan heb je ook het laatste woord. Dat vind ik altijd heel fijn en dat weten ze thuis ook. Ik heb gehoord wat de collega's hebben gezegd en ik dank ook de wethouder voor de beantwoording van de vragen en ook voor de eerdere schriftelijke antwoorden die wij hebben gekregen, dat is ontzettend prettig. Ik wil nogmaals zeggen dat GroenLinks erg blij is met de Omgevingsdienst, met de ontvangst, maar ook met al het werk dat ze doen en er is op geen enkele manier wantrouwen richting de Omgevingsdienst, integendeel. Wij denken dat het heel belangrijk is om goed te zien wat de Omgevingsdienst doet, dat we ook hun signalen zien en dat we ons er heel erg van bewust zijn dat daar dingen gebeuren waarop wij ook moeten reflecteren en een voorbeeld is de biomassacentrale. Wij hebben zelf een verordening vastgesteld en kaders meegegeven en dan mag zo'n ding er komen. Dat geeft aan dat zaken ineens politiek worden. Nog even over de Rekenkamer, dat is een van de gremia die gaat over de doelmatigheidsonderzoeken. Voor GroenLinks zou de urgentie erin zitten dat we op enig moment die actualisatie willen doen, ook omdat er in het kader van de Omgevingswet wellicht nieuwe afspraken moeten worden gemaakt. Dat was de reden om het te vragen. GroenLinks heeft helemaal niet zoveel schroom om middels een motie een verzoek aan de Rekenkamer te doen en ik heb niet gemerkt dat dit bij de vorige motie als heel erg impertinent werd ervaren. Integendeel, volgens mij is de Rekenkamer ook heel erg op zoek naar contact met ons want uiteindelijk doen ze het ook voor het verbeteren van het openbaar bestuur en dat was eigenlijk de reden om deze sessie aan te vragen. Zo'n verbonden partij, net als de Veiligheidsregio Kennemerland of de Omgevingsdienst, is een uitvoeringsorganisatie van het openbaar bestuur, wij zijn de gemeenteraad van Haarlemmermeer, daar zit de wethouder, samen vormen wij het gemeentebestuur en dat betekent dat we het ook over deze dingen moeten hebben. Ik dank u hartelijk voor het toekennen van de sessie en ook dat wij dit gesprek met elkaar hebben gehad. Bedankt.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Ballieux. Dank u allen voor uw bijdrage in deze toch waardevolle discussie over de Omgevingsdienst, ik heb er weer veel van geleerd. Dit raadsvoorstel gaat op 30 september a.s. in besluitvorming. Dan gaat het over het jaarverslag en de begroting van de Omgevingsdienst en dan gaan we er op 30 september over stemmen. Dank u wel voor de bijdragen.